

KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN KINH TẾ BAN ĐÊM TRÊN THẾ GIỚI VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM ĐỐI VỚI VIỆT NAM

BÙI HOÀI SƠN*

Kinh tế ban đêm là khái niệm đề cập đến hoạt động kinh tế và sự phát triển của một địa phương trong khoảng thời gian từ khi mặt trời lặn cho đến khi mặt trời mọc. Trong suốt thời gian này, các hoạt động kinh doanh, giải trí, văn hóa và dịch vụ khác diễn ra sôi nổi và đóng góp quan trọng vào sự phát triển kinh tế của một khu vực.

Kinh tế ban đêm đã trở thành một xu hướng ngày càng phổ biến trên toàn cầu. Với sự phát triển của công nghệ và thay đổi lối sống của con người, nhu cầu tiêu dùng và giải trí ban đêm ngày càng tăng. Điều này đã tạo ra cơ hội lớn cho các doanh nghiệp và địa phương khai thác tiềm năng kinh tế trong khoảng thời gian này.

Một số hoạt động kinh tế ban đêm phổ biến, bao gồm:

Ngành Du lịch và dịch vụ khách sạn: nhà hàng, quán bar, khách sạn và các hoạt động giải trí liên quan.

Mua sắm và bán lẻ: các cửa hàng, trung tâm mua sắm và chợ đêm.

Giáo dục và văn hóa: các khóa học tối, buổi biểu diễn nghệ thuật và sự kiện văn hóa.

Công nghiệp giải trí: rạp chiếu phim, sân khấu, trò chơi điện tử và các hoạt động giải trí ban đêm khác.

Kinh tế ban đêm mang lại nhiều lợi ích cho một địa phương. Đầu tiên, nó tạo ra nhiều việc làm mới và cơ hội kinh doanh, đóng góp vào tăng trưởng kinh tế và giảm tỷ lệ thất nghiệp. Thứ hai, nó thu hút du khách và khách hàng từ xa, tăng cường nguồn thu du lịch và tiêu dùng. Thứ ba, kinh tế ban đêm thúc đẩy sự phát triển của các ngành công nghiệp liên quan như vận chuyển, dịch vụ và công nghệ. Tuy nhiên, để phát triển kinh tế ban đêm hiệu quả, cần có sự đầu tư vào cơ sở hạ tầng, an ninh và an toàn, cũng như quy hoạch và quản lý hợp lý. Bên cạnh đó, việc tạo

ra một môi trường thuận lợi cho doanh nghiệp và đảm bảo chất lượng dịch vụ cũng rất quan trọng.

Việt Nam cũng đang nhìn nhận tiềm năng của kinh tế ban đêm và nỗ lực phát triển các hoạt động kinh tế trong thời gian buổi tối. Qua việc học tập và áp dụng các kinh nghiệm quốc tế, Việt Nam có thể tận dụng cơ hội này để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, nâng cao chất lượng cuộc sống cho người dân, tạo sự hấp dẫn đối với du khách và tăng cường vị thế quốc tế của đất nước.

1. Kinh nghiệm phát triển kinh tế ban đêm trên thế giới

Hoa Kỳ (1)

Hoa Kỳ đã phát triển một mô hình thành công cho kinh tế ban đêm thông qua việc tận dụng tiềm năng kinh doanh và giải trí trong thời gian tối. Tiêu biểu như:

Thành phố New York là một trong những thành phố sôi động và phát triển kinh tế ban đêm mạnh mẽ nhất trên thế giới. Sở thích mua sắm, ẩm thực và giải trí ban đêm của người dân và du khách đã tạo ra một nền kinh tế đa dạng và phong phú. Các khu vực như Times Square, Broadway và khu vực trung tâm Manhattan trở thành điểm đến nổi tiếng với rạp chiếu phim, nhà hát, nhà hàng, quán bar và các hoạt động giải trí khác.

Thành phố Las Vegas là một ví dụ khác về thành công trong phát triển kinh tế ban đêm của Hoa Kỳ. Thành phố này nổi tiếng với các sòng bạc, khách sạn lớn và các sự kiện giải trí hàng đầu. Sự kết hợp giữa cờ bạc, văn hóa giải trí và sự kiện trực tiếp đã tạo ra một nguồn thu khổng lồ và thu hút hàng triệu du khách mỗi năm.

Thành phố Miami là một trong những thành phố nổi tiếng với cuộc sống về đêm tại Hoa Kỳ. Thành phố này có một loạt các quán bar, hộp đêm, nhà hàng, các sự kiện nghệ thuật và văn hóa. Miami

Du lịch đêm Nhật Bản - Ảnh: Quang Vinh

Beach là một điểm đến phổ biến cho những người tìm kiếm vui chơi, mua sắm và nghỉ dưỡng ban đêm.

Những thành công trong kinh tế ban đêm ở Hoa Kỳ bắt nguồn từ sự đầu tư vào cơ sở hạ tầng, quản lý chặt chẽ, sự đa dạng về hoạt động kinh doanh và giải trí. Đồng thời, việc tạo ra một môi trường thuận lợi cho người dân và du khách tham gia vào các hoạt động ban đêm cũng là yếu tố quan trọng trong thành công của kinh tế ban đêm ở Hoa Kỳ. Trong đó, đầu tiên, Hoa Kỳ xác định tầm quan trọng và quyết tâm thúc đẩy sự phát triển của các ngành hoạt động ban đêm như du lịch, giải trí và nhà hàng bằng các chính sách khuyến khích đầu tư, phát triển trong các lĩnh vực này, hỗ trợ marketing và quảng bá các sự kiện hoặc mở rộng thời gian hoạt động của các cơ sở kinh doanh. Chính phủ Hoa Kỳ quy định linh hoạt về làm việc ban đêm, cho phép các doanh nghiệp hoạt động 24/7 hoặc mở rộng giờ làm việc. Điều này bao gồm

việc điều chỉnh giờ làm việc, mức lương và các quyền lợi của công nhân làm việc vào ban đêm. Chính phủ thiết lập chính sách thuế ưu đãi hoặc miễn giảm thuế đối với các doanh nghiệp hoạt động ban đêm như giảm thuế thu nhập doanh nghiệp, thuế bán hàng, thuế tài sản hoặc các khoản phí khác. Những lợi ích thuế này có thể tạo động lực cho các doanh nghiệp mở cửa hoặc mở rộng hoạt động vào ban đêm. Bên cạnh đó, họ cũng đầu tư vào hạ tầng và cải thiện giao thông trong thời gian ban đêm để tạo điều kiện thuận lợi cho các hoạt động kinh doanh như mở rộng giờ hoạt động của các phương tiện công cộng, cải thiện chiếu sáng đường phố và cung cấp các dịch vụ hỗ trợ như an ninh và hậu cần.

Nhật Bản (2)

Phát triển kinh tế ban đêm là một chiến lược quan trọng để tăng cường hoạt động kinh tế và tối ưu hóa sử dụng tài nguyên trong một quốc gia. Nhật Bản đã áp dụng thành công mô hình phát triển kinh tế ban đêm trong nhiều năm để tận dụng thời gian và điều kiện thuận lợi trong khoảng thời gian ban đêm. Để làm được điều đó, Nhật Bản đã tập trung vào các hoạt động:

Xây dựng hạ tầng giao thông và vận chuyển hiệu quả: đảm bảo hạ tầng giao thông phát triển và hoạt động tốt là một yếu tố quan trọng để kích thích hoạt động kinh tế ban đêm. Nhật Bản đã đầu tư mạnh vào hệ thống giao thông công cộng và đường cao tốc để đảm bảo việc di chuyển dễ dàng và thuận tiện vào ban đêm.

Tạo môi trường an toàn và an ninh: để khuyến khích người dân tham gia vào các hoạt động ban đêm, một môi trường an toàn và an ninh là rất quan trọng. Nhật Bản đã đảm bảo sự an toàn trong cộng đồng và giảm thiểu tội phạm thông qua việc triển khai lực lượng cảnh sát và biện pháp bảo vệ an ninh.

Phát triển ngành Du lịch ban đêm: ngành Du lịch ban đêm là một nguồn thu lớn cho nền kinh tế. Nhật Bản đã tận dụng sự phát triển của ngành Du lịch bằng cách tăng cường hoạt động du lịch ban đêm. Các khu vực như trung tâm mua sắm, nhà hàng, khu

vui chơi giải trí và các sự kiện đặc biệt ban đêm được tăng cường để thu hút du khách và tạo ra nguồn thu tài chính.

Khuyến khích hoạt động kinh doanh ban đêm: Nhật Bản đã áp dụng các chính sách và quy định linh hoạt để khuyến khích các hoạt động kinh doanh ban đêm. Điều này bao gồm việc cung cấp ưu đãi thuế và hỗ trợ tài chính cho các doanh nghiệp hoạt động ban đêm. Nhật Bản cũng tạo điều kiện thuận lợi cho việc mở cửa các cửa hàng, nhà hàng vào ban đêm để đáp ứng nhu cầu của người lao động và khách hàng.

Tận dụng công nghệ và sáng tạo: Nhật Bản luôn đẩy mạnh sự phát triển công nghệ và sáng tạo. Việc tận dụng công nghệ thông tin và viễn thông đã tạo ra nhiều cơ hội kinh doanh ban đêm. Ví dụ, việc mở rộng thị trường mua sắm trực tuyến, đặt hàng qua ứng dụng di động và dịch vụ giao hàng ban đêm đã góp phần thúc đẩy hoạt động kinh tế ban đêm.

Những giải pháp này biến Tokyo trở thành một trong những thành phố nổi tiếng với hoạt động kinh tế ban đêm sôi động với nhiều khu vực kinh doanh ban đêm nổi tiếng như Shinjuku, Shibuya và Ginza. Những khu vực này nổi tiếng với các trung tâm mua sắm, nhà hàng, quán bar, karaoke và các hoạt động giải trí khác. Điều này có được là nhờ hệ thống giao thông công cộng của Tokyo hoạt động cả ngày lẫn đêm, đảm bảo sự thuận tiện cho người dân và du khách di chuyển. Đường tàu điện ngầm và tàu điện nhanh (JR) vẫn hoạt động vào khuya, giúp người dân tiếp tục công việc hoặc tham gia các hoạt động giải trí sau khi mặt trời lặn. Bên cạnh đó, Tokyo là một trung tâm văn hóa, nghệ thuật, nhiều sự kiện nghệ thuật và biểu diễn diễn ra vào ban đêm. Các buổi biểu diễn âm nhạc, kịch, triển lãm nghệ thuật thường diễn ra tại các rạp hát, nhà hát và trung tâm nghệ thuật của thành phố. Tokyo còn có nhiều khu vực ẩm thực phát triển vào ban đêm. Các nhà hàng, quán ăn đường phố và các quán bar nhỏ mở cửa đến khuya, tạo ra một không gian ẩm thực phong phú, đa dạng cho người dân và du khách.

Hàn Quốc (3)

Hàn Quốc cũng có nhiều kinh nghiệm phát triển kinh tế ban đêm, có thể trở thành bài học tham khảo cho Việt Nam. Hàn Quốc đã thiết lập các chính sách hỗ trợ và tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh doanh ban đêm. Điều này bao gồm việc cung cấp ưu đãi thuế, giảm giá thuê mặt bằng và hỗ trợ tài chính cho các doanh nghiệp hoạt động vào ban đêm. Chính

phủ cũng đã đầu tư vào phát triển hạ tầng giao thông công cộng và cải thiện an ninh để tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh tế ban đêm.

Hàn Quốc đã phát triển nhiều khu vực giải trí và văn hóa ban đêm để thu hút người dân và du khách. Chính phủ và các cơ quan địa phương ở Hàn Quốc đã đầu tư mạnh mẽ vào quy hoạch, phát triển các khu vực giải trí và văn hóa ban đêm, gồm cải thiện cơ sở hạ tầng, xây dựng các khu vực công cộng như quảng trường, công viên, khu vực biển, khu phố nghệ thuật và đẩy mạnh việc phát triển các khu vực thương mại, dịch vụ. Đồng thời, tăng cường tổ chức các sự kiện văn hóa và giải trí đa dạng như các buổi biểu diễn âm nhạc, triển lãm nghệ thuật, festival đường phố, hoạt động thể thao ban đêm. Kết quả là các khu phố như Hongdae ở Seoul, Haeundae ở Busan và nhiều khu phố khác nổi tiếng với các quán bar, nhà hàng, phòng trà, các hoạt động văn hóa, âm nhạc và nghệ thuật vào ban đêm. Sự phát triển của khu vực này tạo ra một không gian sôi động và đa dạng cho người dân tham gia vào hoạt động giải trí, mua sắm ban đêm.

Cùng với sự phát triển của công nghệ thông tin và viễn thông, Hàn Quốc đã chú trọng vào kinh doanh trực tuyến và dịch vụ giao hàng ban đêm. Người dân có thể đặt hàng qua ứng dụng di động và nhận hàng trong thời gian ban đêm, tăng cường tiện ích và sự linh hoạt trong việc mua sắm. Ví dụ như dịch vụ giao hàng ban đêm và kinh doanh trực tuyến ở Hàn Quốc là Coupang. Với ứng dụng di động này, người dùng có thể đặt hàng trực tuyến và chọn tùy chọn giao hàng trong thời gian ban đêm. Các đơn hàng được xử lý nhanh chóng và giao hàng trong vòng 24 giờ hoặc thậm chí chỉ trong vài giờ đối với khu vực gần trung tâm thành phố. Điều này cung cấp một sự linh hoạt lớn cho người dùng, đặc biệt là cho những người có công việc bận rộn trong ngày và không có thời gian để mua sắm.

Một môi trường an ninh và an toàn là rất quan trọng để khuyến khích người dân tham gia vào các hoạt động ban đêm. Hàn Quốc đã tăng cường biện pháp bảo vệ an ninh và triển khai lực lượng cảnh sát để đảm bảo an toàn cho người dân và du khách khi tham gia vào các hoạt động ban đêm, thông qua cải thiện hệ thống giám sát và kiểm soát khu vực công cộng bằng cài đặt hệ thống camera giám sát, tăng cường tuần tra và kiểm soát an ninh tại các điểm nóng, bao gồm các khu vực như trung tâm thành phố, các khu vực mua sắm, khu vực giải trí và các

khu phố buôn bán sầm uất; cũng như tăng cường hệ thống cảnh báo và phản ứng nhanh để xử lý tình huống khẩn cấp, đảm bảo an toàn để đối phó với các tình huống bất ngờ và triển khai các biện pháp phản ứng nhanh trong trường hợp xảy ra sự cố.

Du lịch ban đêm có thể đóng góp lớn vào phát triển kinh tế ban đêm. Hàn Quốc đã khuyến khích du khách quốc tế và trong nước tham gia vào các hoạt động du lịch ban đêm bằng cách tổ chức các sự kiện và festival đặc biệt vào buổi tối, như Lễ hội pháo hoa, Đêm Trung thu và các buổi biểu diễn âm nhạc, vũ đạo, trình diễn ánh sáng và nghệ thuật độc đáo thu hút lượng lớn du khách tham gia, tạo nên một không gian giải trí sôi động vào ban đêm. Thành phố Seoul có các khu vực như Myeongdong, Dongdaemun mở cửa hàng và chợ đêm để khách du lịch có thể mua sắm, khám phá vào ban đêm. Các điểm đến như lâu đài Hwaseong ở Suwon cũng mở cửa buổi tối để du khách có thể tham quan và tận hưởng không gian lịch sử vào ban đêm. Hàn Quốc đã đầu tư vào cải thiện hệ thống chiếu sáng công cộng và tạo ra các khu vực sáng lung linh vào ban đêm. Điều này tạo ra một không gian đẹp mắt, an toàn để du khách có thể thưởng thức cảnh quan đô thị và tận hưởng các hoạt động giải trí vào ban đêm. Ngoài ra, Hàn Quốc đã đầu tư vào phát triển hạ tầng du lịch ban đêm như tăng cường giao thông công cộng, mở rộng thời gian hoạt động của các điểm đến du lịch và tăng cường an ninh vào ban đêm. Điều này giúp tạo điều kiện thuận lợi cho du khách di chuyển và tham gia các hoạt động du lịch ban đêm.

2. Bài học kinh nghiệm đối với Việt Nam

Tình hình kinh tế ban đêm hiện nay ở Việt Nam

Kinh tế ban đêm là một trong những lĩnh vực rất có tiềm năng tại Việt Nam. Việt Nam hội tụ rất nhiều điều kiện để phát triển kinh tế ban đêm, bao gồm: tài nguyên du lịch đa dạng, phong phú; văn hóa nghệ thuật và ẩm thực đặc sắc; có dân số trẻ đông và sống tập trung tại các thành phố có mức độ hội nhập và toàn cầu hóa cao, thời tiết ban đêm tương đối dễ chịu và đặc biệt là du lịch đang rất phát triển.

Thực tế, các hoạt động kinh tế đêm trong lĩnh vực du lịch ở Việt Nam đã mạnh mẽ phát triển với việc hình thành các phố ẩm thực và chợ đêm, hoặc phố đi bộ với quy mô nhỏ và khá đơn điệu tại một số đô thị và trung tâm du lịch lớn như Hà Nội, Hạ Long, Huế, Đà Nẵng, Hội An, Nha Trang, TP.HCM... Vì

đó, Hà Nội mới có phố ẩm thực Tạ Hiện nằm ở khu vực phố cổ nơi cho phép hoạt động kinh doanh tới 2 giờ sáng và chợ đêm vào 3 ngày cuối tuần tại các khu vực phố cổ; cho phép mở chợ đêm trên các tuyến phố như Hàng Đào vào cuối tuần. Ở các thành phố khác, khung giờ cho các hoạt động dịch vụ, vui chơi giải trí, mua sắm đêm chủ yếu vẫn áp dụng quy định phải dừng trước 11 giờ đêm.

Thấy được tầm quan trọng của kinh tế ban đêm, ngày 27-7-2020, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Quyết định số 1129/QĐ-TTg phê duyệt *Đề án phát triển kinh tế ban đêm ở Việt Nam* với mục tiêu khai thác tiềm năng phát triển kinh tế ban đêm nhằm tận dụng tối đa cơ hội phát triển kinh tế mới, nâng cao thu nhập và đời sống của người dân. Đồng thời, hạn chế những rủi ro, tác động tiêu cực đối với công tác đảm bảo an ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội; hướng tới tăng trưởng kinh tế, tạo công ăn việc làm và gắn kết cộng đồng, giao lưu xã hội cho người dân Việt Nam, giữa người Việt Nam và người nước ngoài, đặc biệt là khách du lịch. Đề án này cho phép thí điểm kéo dài thời gian tổ chức các hoạt động dịch vụ ban đêm đến 6 giờ sáng hôm sau tại một số điểm, khu du lịch hấp dẫn và có điều kiện thuận lợi để quản lý rủi ro hoạt động dịch vụ ban đêm ở một số thành phố/ trung tâm lớn nơi có đông lượng khách du lịch, như: Hà Nội, Quảng Ninh, Hải Phòng, TP.HCM, Đà Nẵng, Hội An, Thừa Thiên Huế, Cần Thơ, Đà Lạt, Phú Quốc. Trên cơ sở đó, đánh giá hiệu quả hoạt động và công tác quản lý hoạt động kinh tế ban đêm ở những nơi đã lựa chọn để xây dựng, hoàn thiện mô hình hoạt động kinh tế ban đêm và sau đó sẽ nhân rộng ra các địa phương khác. Tuy nhiên, kinh tế ban đêm ở Việt Nam vẫn còn nhiều thách thức như: chưa có chính sách hỗ trợ cho các doanh nghiệp hoạt động vào ban đêm; chưa có sự phối hợp giữa các ngành với nhau để xây dựng các sản phẩm du lịch ban đêm; chưa có sự quản lý chặt chẽ để ngăn chặn các hoạt động buôn bán trái phép vào ban đêm (4).

Bài học từ các quốc gia trên thế giới đối với Việt Nam

Xây dựng và hoàn thiện cơ sở pháp lý cho kinh tế ban đêm

Xây dựng và hoàn thiện cơ sở pháp lý cho kinh tế ban đêm là một vấn đề quan trọng để tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động kinh doanh và phát triển kinh tế. Các quốc gia thành công trong việc xây dựng cơ sở

pháp lý cho kinh tế ban đêm thường xác định mục tiêu rõ ràng và tập trung vào việc tạo ra một môi trường thuận lợi cho hoạt động kinh doanh ban đêm. Để tạo điều kiện thuận lợi cho kinh tế ban đêm, Việt Nam cần rà soát, sửa đổi các luật, chính sách có liên quan, đơn giản hóa quy trình hành chính, giảm bớt thủ tục phức tạp và thời gian xử lý cho phát triển kinh tế đêm.

Các quốc gia thành công thường có chính sách khuyến khích đối với kinh tế ban đêm, bao gồm hỗ trợ tài chính, giảm thuế và phí, hỗ trợ về cơ sở hạ tầng, cung cấp an ninh và dịch vụ công cộng đáng tin cậy. Việt Nam cũng cần học tập để có những chính sách khuyến khích này.

Xây dựng cơ sở pháp lý cho kinh tế ban đêm đòi hỏi sự hợp tác giữa các cơ quan chính phủ, doanh nghiệp và các tổ chức xã hội. Để thực hiện được điều đó, các cơ quan Nhà nước và các tổ chức xã hội cần hợp tác trong quá trình lập pháp để đảm bảo rằng cơ sở pháp lý liên quan đến kinh tế ban đêm được xem xét và đáp ứng đúng nhu cầu của doanh nghiệp và cộng đồng. Trên cơ sở đó, Nhà nước nên thiết lập các chính sách hỗ trợ tài chính và khuyến khích cho các doanh nghiệp hoạt động trong kinh tế ban đêm qua việc giảm thuế và phí, cung cấp vốn đầu tư và vay vốn ưu đãi, cung cấp hỗ trợ đào tạo và tư vấn cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Tăng cường cơ sở hạ tầng cho kinh tế ban đêm

Tăng cường cơ sở hạ tầng cho kinh tế đêm là một yếu tố quan trọng để tạo ra một môi trường thuận lợi cho hoạt động kinh doanh ban đêm. Qua bài học kinh nghiệm từ các quốc gia khác, Việt Nam có thể tập trung vào các nhiệm vụ:

Thứ nhất, cải thiện giao thông và vận tải: Một hệ thống giao thông hiệu quả và đáng tin cậy là yếu tố quan trọng để hỗ trợ hoạt động kinh doanh ban đêm. Việt Nam có thể đầu tư vào cải thiện mạng lưới đường giao thông, hạ tầng vận tải công cộng và hệ thống giao thông thông minh. Điều này sẽ giúp giảm thời gian di chuyển, tăng tính linh hoạt và giảm ách tắc giao thông vào ban đêm.

Thứ hai, nâng cao cơ sở hạ tầng kỹ thuật: Đảm bảo sự phục vụ tốt của cơ sở hạ tầng kỹ thuật là một yếu tố quan trọng để tăng cường kinh tế đêm. Việt Nam có thể tập trung vào việc phát triển và nâng cấp hệ thống điện, mạng lưới viễn thông, hạ tầng công nghệ thông tin và hệ thống phân phối nước. Điều này sẽ đảm bảo rằng doanh nghiệp và dân cư có đủ nguồn cung cấp điện, mạng internet và nước để hoạt động ban đêm.

Thứ ba, xây dựng khu vực tập trung kinh doanh ban đêm: Một cách hiệu quả để tăng cường kinh tế đêm là tạo ra các khu vực tập trung hoạt động kinh doanh ban đêm. Việt Nam có thể xem xét việc phát triển các khu vực như khu trung tâm vui chơi, giải trí và mua sắm, khu chợ đêm, khu công nghệ cao hoạt động 24/7, khu dịch vụ ăn uống và nhà hàng. Điều này tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp và khách hàng tham gia vào hoạt động kinh doanh ban đêm.

Thứ tư, hỗ trợ tài chính cho phát triển cơ sở hạ tầng: Việc đầu tư vào cơ sở hạ tầng đòi hỏi một nguồn tài chính đáng kể. Việt Nam có thể tìm kiếm hợp tác và hỗ trợ từ các tổ chức tài chính quốc tế, tổ chức đa phương và ngân hàng để đảm bảo nguồn vốn cho phát triển cơ sở hạ tầng cho kinh tế đêm. Ngoài ra, cần thiết lập chính sách khuyến khích và cung cấp các hình thức hỗ trợ tài chính, bao gồm vay vốn ưu đãi và gói hỗ trợ đầu tư.

Thứ năm, sử dụng công nghệ và cách tiếp cận sáng tạo: Việc áp dụng công nghệ và cách tiếp cận sáng tạo có thể tạo ra những tiến bộ đáng kể trong việc tăng cường cơ sở hạ tầng cho kinh tế đêm. Việt Nam có thể sử dụng các giải pháp công nghệ thông tin và truyền thông để quản lý và tối ưu hóa hoạt động kinh doanh ban đêm, cũng như áp dụng các giải pháp sáng tạo như đèn chiếu sáng tiết kiệm năng lượng, quản lý thông minh và hệ thống giao thông thông minh.

Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao cho phát triển kinh tế ban đêm

Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao là một yếu tố quan trọng để thúc đẩy phát triển kinh tế ban đêm. Bài học kinh nghiệm từ các quốc gia khác, Việt Nam có thể tập trung vào các nhiệm vụ sau:

Thứ nhất, đầu tư vào giáo dục và đào tạo: Các quốc gia thành công trong phát triển kinh tế ban đêm thường đầu tư mạnh vào giáo dục và đào tạo để phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Việt Nam có thể xây dựng và cải tiến các chương trình đào tạo chuyên ngành, các khóa học nghề và chương trình đào tạo quản lý phù hợp với nhu cầu của kinh tế ban đêm. Đồng thời, cần thúc đẩy việc hợp tác giữa các doanh nghiệp, trường đại học và trung tâm đào tạo để đảm bảo nguồn nhân lực được trang bị đầy đủ kiến thức và kỹ năng phù hợp.

Thứ hai, khuyến khích sự sáng tạo và khởi nghiệp: Sự sáng tạo và khởi nghiệp đóng vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế ban đêm. Việt

Nam có thể tạo ra môi trường khởi nghiệp thân thiện, hỗ trợ các cá nhân và doanh nghiệp có ý tưởng mới và sáng tạo trong kinh doanh ban đêm. Cần khuyến khích việc thành lập các quỹ hỗ trợ khởi nghiệp, cung cấp tư vấn và đào tạo về khởi nghiệp, tạo điều kiện thuận lợi để các startup phát triển và mở rộng hoạt động ban đêm.

Thứ ba, xây dựng môi trường làm việc thuận lợi: Việc tạo ra môi trường làm việc thuận lợi và hấp dẫn là một yếu tố quan trọng để thu hút và giữ chân nguồn nhân lực chất lượng cao trong kinh tế ban đêm. Việt Nam có thể nghiên cứu và áp dụng các chính sách về chế độ làm việc linh hoạt, môi trường làm việc đa dạng và bình đẳng. Đồng thời, cần tạo điều kiện thuận lợi cho việc kết nối giữa doanh nghiệp và nguồn nhân lực, thông qua các sự kiện giao lưu và mạng lưới kinh doanh kinh tế ban đêm.

Thứ tư, huy động sự tham gia của các tổ chức xã hội: Các tổ chức xã hội, như các hiệp hội nghề nghiệp và các tổ chức phi chính phủ, có thể đóng vai trò quan trọng trong phát triển nguồn nhân lực cho kinh tế ban đêm. Việt Nam có thể hợp tác với các tổ chức này để xây dựng chương trình đào tạo, cung cấp thông tin và tư vấn nghề nghiệp và đảm bảo rằng nguồn nhân lực được nâng cao kỹ năng và có cơ hội phát triển trong lĩnh vực kinh doanh ban đêm.

3. Kết luận

Kinh nghiệm phát triển kinh tế ban đêm trên thế giới đã mang lại những bài học quý giá cho Việt Nam. Trong quá trình nghiên cứu các quốc gia thành công, chúng ta nhận thấy rằng, việc xây dựng và hoàn thiện khung pháp lý, tạo ra môi trường kinh doanh thuận lợi, xây dựng cơ sở hạ tầng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao và tăng cường cơ sở pháp lý là những yếu tố quan trọng để thúc đẩy kinh tế ban đêm.

Trong việc xây dựng và hoàn thiện khung pháp lý, chúng ta cần rà soát, bổ sung, sửa đổi pháp luật và chính sách liên quan đến kinh tế ban đêm. Việc tăng cường cơ sở pháp lý là một bước đi cần thiết để xác định và bảo vệ quyền và lợi ích của các bên liên quan trong kinh doanh ban đêm. Việt Nam cần tìm hiểu và áp dụng những bài học từ các quốc gia khác về việc xây dựng cơ sở pháp lý phù hợp và tạo ra sự hợp tác giữa các cơ quan chính phủ, doanh nghiệp và tổ chức xã hội. Bên cạnh đó, chúng ta cần đơn giản hóa quy trình hành chính, tạo điều kiện cho doanh nghiệp hoạt động ban đêm và khuyến khích

đầu tư và kinh doanh trong thời gian này. Đồng thời, việc đảm bảo an ninh và an toàn trong hoạt động kinh doanh ban đêm cũng rất quan trọng.

Đối với cơ sở hạ tầng, Việt Nam cần tập trung vào xây dựng và nâng cấp hệ thống đèn chiếu sáng, giao thông và viễn thông để tạo điều kiện thuận lợi cho kinh doanh ban đêm. Ngoài ra, việc phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao thông qua đầu tư vào giáo dục và đào tạo cũng rất quan trọng. Việt Nam cần thúc đẩy sự sáng tạo và khởi nghiệp, đồng thời hỗ trợ doanh nghiệp và cá nhân có ý tưởng mới trong kinh doanh ban đêm.

Như vậy, chúng ta có thể khẳng định rằng, Việt Nam có tiềm năng lớn để phát triển kinh tế ban đêm và đóng góp vào tăng trưởng kinh tế bền vững. Từ những bài học quý giá này, chúng ta có thể xây dựng một môi trường kinh doanh thịnh vượng vào ban đêm, tạo ra nhiều cơ hội việc làm, nâng cao thu nhập cho người dân, tạo ra sự hấp dẫn đối với du khách, đóng góp vào sự phát triển toàn diện của đất nước ■

B.H.S

1. Thanh Trần, *Sức hút phát triển kinh tế ban đêm - Bài 3: Nước Mỹ và biểu tượng "Thành phố không bao giờ ngủ"*, *nhadautu.vn*, 12-8-2020.

2. Thanh Trần, *Sức hút phát triển kinh tế ban đêm - Bài 4: Động lực chính cho kế hoạch thúc đẩy du lịch tại Nhật Bản*, *nhadautu.vn*, 13-8-2020.

3. Phương Chi, *Hàn Quốc - một điển hình phát triển kinh tế ban đêm*, *hanoimoi.vn*, 15-9-2020.

4. Trần Thị Nguyệt Cẩm, Đỗ Thị Thanh Lan, Lê Thị Khánh Như, *Thực trạng phát triển kinh tế ban đêm ở Việt Nam*, Tạp chí *Công Thương*, số 1, 2022, tr.81.

Tài liệu tham khảo

1. Nguyễn Đức Bảo, Trần Đức Hiệp, *Kinh nghiệm phát triển kinh tế ban đêm tại một số quốc gia*, Tạp chí *Tài chính*, số 1, 2021, tr.25-29.

2. Phạm Tiến Đạt, *Khung pháp lý điều chỉnh hoạt động kinh tế ban đêm tại Việt Nam*, Tạp chí *Tài chính*, số 1, 2021, tr.10-13.

3. Trần Thị Thu Hương, Trần Thị Thu Thủy, *Tiềm năng phát triển kinh tế ban đêm ở Việt Nam*, Tạp chí *Tài chính*, số 1, 2021, tr.6-9.

4. Lê Mạnh Hùng, *Phát triển kinh tế ban đêm ở Việt Nam: Cơ hội và thách thức đặt ra*, *kinhtevadubao.vn*, 11-8-2021.